Cătălin Cofaru
Insecte

Scott îşi începu ziua de lucru cu obişnuita cafea fără zahăr şi cu mult lapte condensat. Îşi aruncă privirea peste câteva faxuri primite de dimineaţă şi se pregătea să-i sune pe partenerii de afaceri ai firmei. Azi se împlinesc zece ani de când lucrează în companie şi parcă nimic nu se schimbase: tot atâtea sarcini de serviciu de rezolvat, tot acelaşi program supraîncărcat, tot aceiaşi colegi…

- Bună dimineaţa! spuse Alison, colega sa de birou, făcându-l să tresară.

- ‘Neaţa! zise Scott, fără a-şi ridica privirea din foile pe care le citea.

- Ai pornit „insectele”? îl întrebă Alison. Pentru că avem mult de lucru astăzi!

„Insectele” erau denumite generic toate aparatele electronice ce deserveau bunul mers al lucrurilor şi fără de care oamenii ajunseseră să nu-şi mai poată trăi normal vieţile. Acestea aveau într-adevăr forma unor insecte metalice, fiind de fapt roboţi performanţi care luaseră locul de-a lungul timpului banalelor maşini de calcul, simplelor aspiratoare de praf, neînsemnatelor cafetiere sau primitivelor televizoare.

- Da, le-am conectat, răspunse Scott, terminându-şi de sorbit cafeaua.

Computerul său, de forma unui păianjen, avea la extremităţile braţelor nişte cleşti conectaţi la diverse periferice, de asemenea roboţi, care furnizau „unităţii centrale” toate datele necesare desfăşurării activităţilor.

- Poftim, ţine astea! îi zise Alison.

- Ce sunt astea?

- Sunt de la domnul director. Sortează-le pe cele expirate. Trebuie să le rezolvi până la ora 10, spuse Alison, înmânăndu-i hârtiile prinse cu o agrafă de birou.

Încuviinţând din cap, Scott nu spuse nimic. Era mirat de faptul că directorul îi dăduse un termen atât de scurt pentru a rezolva o sarcină de serviciu. Luă hârtiile şi citi cu voce tare titlul: „Certificat de garanţie pentru echipamentul cu ID-ul

X2QM”. Denumirea aparţinea uneia dintre „insecte” şi teancul de hârtii cuprindea probabil certificatele tuturor acestora din birourile companiei.

Aruncă o privire spre ceasul electronic ce trona deasupra uşii, de asemenea o „insectă” sub forma unui gândac de Colorado, şi văzu că indica ora 8 şi jumătate.

Începu să citească primul certificat. Din conţinutul acestuia nu-şi aţinti privirea decât asupra termenului de garanţie al echipamentului respectiv, care era de zece ani. Acesta mai avea câteva luni.

- Alison, întrebă Scott, ce vor face cu „insectele” atunci când ies din garanţie?

- Domnul director a spus că va renunţa la ele în secunda când îşi pierd garanţia. Le va înlocui negreşit!

Pe măsură ce minutele treceau, constată că şi celelalte „insecte” ori mai aveau foarte puţin până vor fi înlocuite, ori aveau deja garanţia expirată, ceea ce însemna că vor fi substituite imediat.

Îşi îndreptă din nou privirea spre ceasul care indica ora 10 fără zece minute. Era încântat de-a dreptul de faptul că se putuse încadra în termenul stabilit. Puse deoparte toate certificatele care expiraseră şi, cu hârtiile în mână, îşi părăsi biroul, îndreptându-se către cel al directorului. Observă că pe uşă era scris cu litere aurii: „Director”, dar nu mai era trecut numele acestuia.

Bătu. O voce gravă se auzi:

- Intră!

- Bună dimineaţa, domnule director! spuse Scott intrând în încăpere.

- Ia loc! îi zise directorul, ignorând salutul ce-i fusese adresat şi stând aşezat pe scaunul său, întors cu spatele către uşă şi cu faţa îndreptată către imensa fereastră de la care avea o privelişte panoramică asupra oraşului.

Văzând că nu se întoarce către el, Scott înaintă câţiva paşi şi puse cele două teancuri pe masă, precizând foarte sigur pe el:

- Teancul din dreapta conţine certificatele deja expirate!

Directorul se întoarse brusc şi Scott îi putea vedea privirea încruntată. Luă hârtiile şi le verifică încă o dată, parcă neavând încredere în ceea ce făcuse Scott.

- Ia loc! repetă directorul şi Scott se aşeză pe scaunul de lângă el. Simţea o oarecare tensiune în atitudinea directorului şi nu ştia exact cum să reacţioneze. După câteva minute în care Scott îşi urmări şeful analizând rapoartele cu privire la „insecte” şi nu schimbară nicio vorbă, directorul i se adresă acestuia pe un ton imperativ:

- Bine, poţi pleca acum!

Fără a mai adăuga nimic altceva, Scott părăsi încăperea şi, în drum spre propriul birou, putea vedea cum doi reprezentanţi ai firmei de reciclare care lucra pentru companie intrară în biroul directorului.

- Ai rezolvat? îl întrebă plictisită Alison.

- Da, spuse Scott, fiind şi el absent şi buimăcit de atitudinea directorului.

În scurtul timp cât îl privi în ochi, directorul i se păru parcă schimbat. Nu îşi dădea seama în ce fel însă. Şi mai ales de ce?

- Ştii, Alison, azi împlinesc zece ani de când lucrez aici!

- Felicitări! îi spuse aceasta. Eu însă mă gândesc să plec din firmă. Am găsit altceva de lucru.

- Serios? se miră Scott.

- Da, serios vorbesc.

- Domnul director ştie?

- Nu, dar nu cred că i-ar păsa. Şi ştii de ce?

- De ce? întrebă şi mai mirat Scott.

- Pentru că este nou aici şi oricum nu-şi cunoaşte foarte bine angajaţii. Nu-l interesează decât profitul! concluzionă Alison sigură pe ceea ce spunea.

- Poftim? izbucni Scott, ridicându-se de pe scaun.

- Este nou! încuviinţă Alison. Este o „insectă”, un înlocuitor al vechiului director care a plecat din companie. Mai precis a trebuit să plece din companie!

- Când s-a întâmplat asta? De ce nu mi-ai spus şi mie?

- Ieri. Am aflat şi eu abia de dimineaţă, spuse Alison.

Scott nu mai zise nimic. Era prea bulversat de avalanşa de informaţii noi cu care era bombardat.

Merse în pauza de masă ca de obicei la fast-food-ul de lângă clădirea firmei şi mâncă un cheesburger dublu. Se gândea la schimbarea ce intervenise la serviciu şi, deşi ştia că acest lucru probabil era inevitabil în vremurile în care trăia, îşi dădu seama că nu era pregătit pentru aşa ceva.

Îşi zise că, de fapt, totul este să ştii să te adaptezi. În procesul de adaptare la schimbarea organizaţională oamenii trebuie să se schimbe şi ei, trebuie să acumuleze noi cunoştinţe, să abordeze sarcini noi, să-şi îmbunătăţească gradul de competenţă şi, mai ales, să facă faţă cu brio noilor situaţii conjuncturale în care va fi pus. Desigur, schimbările sunt bune pentru bunul mers al lucrurilor, însă „insectele” erau altceva decât fiinţele vii, gândeau şi se manifestau întru cu totul şi cu totul alt mod.

Scott se întoarse la birou cu gândul că nu poate exista nicio schimbare reală fără o schimbare de atitudine. Dar oare ce va mai urma?

Intrat în birou, îşi dădu seama că masa sa de lucru era singura care rămăsese în încăpere. Cea a colegei sale dispăruse, la fel şi lucrurile acesteia. Toate „insectele” erau noi, indiferent dacă le expirase sau nu garanţia. Îşi dădu cu uşurinţă seama că acestea erau mult mai performante decât cele dinaintea lor.

Pe masă avea un teanc cu hârtii de diferite mărimi, probabil alte sarcini care să se încadreze perfect într-o nouă zi de program prelungit la serviciu. Îşi dădu seama cu mirare că erau rapoarte şi situaţii foarte corect întocmite şi care de fapt reprezentau munca sa ce ar fi trebuit să o îndeplinească cu câteva zile mai devreme. Toate erau nesemnate, însă era lesne de înţeles că fuseseră realizate de computerul său, o „insectă” pentru a cărei exploatare devenise inutil factorul uman.

O senzaţie de amărăciune îl cuprinse. Îşi zicea că poate Alison ştia mai multe şi totuşi nu-i spusese şi lui. Poate avea alte motive pentru care preferase să plece din companie.

Dedesubtul foilor se afla un plic galben. Nu avea nimic scris pe el, dar bănuia că-i era destinat. Îl deschise şi citi: „*Stimate angajat, potrivit deciziei directorului numărul D11 din data de astăzi, vă anunţăm cu regret că relaţiile contractuale ale domniei voastre cu compania se suspendă pe o perioadă nedeterminată. Aveţi la dispoziţie două ore să eliberaţi biroul. Cu consideraţie, Secretariatul.*”

Scott rămase preţ de câteva minute încremenit, privind cuvintele tipărite pe foaie. Îi treceau prin minte toate câte se întâmplaseră de-a lungul celor zece ani petrecuţi în companie. Bune şi rele, plăcute şi neplăcute. Îşi spuse că nu merita aşa

ceva, deoarece îşi dedicase zece ani din viaţă acestei slujbe, iar acum…

Lumea se schimbase, unui om îi era din ce în ce mai greu să se adapteze unei societăţi prădate, sufocate, devorate de „insecte”, de fiinţe care nu erau fiinţe, deoarece însuşi acest cuvânt nu mai însemna ce însemnase odată.

Ţinând în mână bagajul în care avea lucrurile personale, Scott aruncă o ultimă privire încăperii în care muncise şi păşi către ieşire. În urma sa se afla o duzină de roboţi care trebăluiau pe holurile companiei. Într-adevăr, îşi zise în gând, lumea se schimbase.

Se urcă într-un taxi şi-l rugă pe şofer să-l ducă la marginea oraşului. Coborî din maşină şi se aşeză pe marginea drumului, privind către clădirile ce se zăreau în depărtare, când îşi dădu seama că ceva este rupt din context: de ce acele clădiri îşi schimbă poziţia într-un ritm atât de neomenesc? Braţe lungi, metalice, ce apar parcă din cer le modelează într-un mod ciudat. Şi acei oameni care zboară, purtaţi de aripi artificiale…

Problema este că, orbiţi de încântare că roboţii le facilitează activităţile cotidiene, oamenii nu mai sunt capabili să vadă că performanţele acestora au crescut atât de mult încât au subjugat inteligenţa umană. Nu mai ţin cont de faptul că vieţile le fuseseră furate de aceste „insecte”. De acum orice era posibil să se întâmple. Iar Scott îşi dădu seama că, de fapt, „insectele” nu erau roboţii şi tehnologia care avansase într-un aşa mod încât conducea tot, ci chiar oamenii, prizonieri neînsemnaţi pe planeta lor, acasă la ei…